Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul.Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/25-42868/3 Podgorica, 29.12.2025.godine

Za: MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA, ul. Rimski trg broj 46, Podgorica

gospodinu, Niku Gjeloshaju, ministru

Predmet: Mišljenje na inovirani Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama

Veza: Vaš akt br. 09-350/25-6180/6 od 26.12.2025. godine

Poštovani gospodine Gjeloshaju,

Povodom inoviranog *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Predlogom zakona se propisuje pravni osnov da poštanski operatori mogu uvoditi digitalne usluge u svoje poslovanje ukoliko žele. Samim tim potencijalni troškovi za uvođenje digitalnih poštanskih usluga od strane poštanskih operatora odnosno, troškovi uvođenja digitalnih poštanskih usluga planiraju se kroz poslovni plan svakog poštanskog operatora i zavise od njegovih internih resursa, strategije i obima implementacije. Iako su troškovi implementacije digitalnih poštanskih usluga već uključeni u poslovne planove poštanskih operatora, ukupni iznos tih troškova može varirati po operatoru, zavisno od obima implementacije, infrastrukture i tehnologija koje se uvode.

Uvažavajući činjenicu da uvođenje digitalnih usluga predstavlja benefit u odnosu na tradicionalne servise, ali ne i obavezu, na tekst inoviranog Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Ključni cilj Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, je usaglašavanje i postizanje potpune usklađenosti sa pravnom tekovinom EU kroz transponovanje i implementaciju Uredbe o prekograničnoj dostavi paketa 2018/644.

Predmetnim izmjenama i dopunama postiže se obezbjeđenje i dostizanje višeg nivoa digitalnih i razvoj elektronskih poštanskih usluga u Crnoj Gori, kao i zaštitu korisnika u ovoj oblasti. Predlog zakona treba da prepozna ključna pitanja za razvoj poštanske djelatnosti i dalje pravce usaglašavanja sa EU standardima u ovoj oblasti. Takođe, kako bi se omogućila veća nezavisnost, transparentnost i zaštita interesa korisnika, inspekcijski nadzor, predmetnim propisom, prelazi iz ministarstva u nadležnost regulatora. Kako je navedeno, na ovaj način doprinosi poboljšanju konkurencije i kvaliteta usluga na tržištu poštanskih usluga.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.

„37) **uručenje poštanske pošiljke** je postupak predaje poštanske pošiljke primaocu na naznačenoj adresi ili u poslovnim prostorijama pošte ili na drugom mjestu koje pošiljalac, odnosno primalac zahtijeva;".

Član 2

U članu 5 stav 2 riječi: „može obavljati" zamjenjuju se riječju „obavlja".

Stav 3 briše se.

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„Nezavisni regulatorni organ za oblast poštanskih usluga je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: Agencija), koja vrši javna ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom."

Dosadašnji stav 4 postaje stav 3.

Član 3

U članu 6 stav 2 tačka na kraju tačke 5 zamjenjuje se zarezom i dodaju riječi: „u fizičkom i digitalnom obliku, odnosno putem ER-pisma.".

Stav 3 briše se.

U stavu 4 poslije riječi „međunarodnom" dodaje se riječ „dolaznom".

Dosadašnji stav 4 postaje stav 3.

Član 4

U članu 8 stav 2 riječi: „nezavisni regulatorni organ (u daljem tekstu: Agencija)" zamjenjuju se riječju „Agencija".

Član 5

Član 9 briše se.

Član 6

U članu 10 st. 1 i 2 mijenjaju se i glase:

„Komercijalna poštanska usluga obuhvata sve poštanske usluge, u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju, koje ne pripadaju univerzalnoj poštanskoj usluzi.

Komercijalne poštanske usluge iz stava 1 obuhvataju prenos i uručenje paketa mase preko deset kilograma, kurirske poštanske usluge, ekspres usluge, poštansku uputnicu, usluge elektronskih saopštenja, hibridne pošte i druge usluge."

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Poštanski operator obavlja i poštansko-finansijske usluge u skladu sa aktima Svjetskog poštanskog saveza."

Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Član 7

Član 11 mijenja se i glasi:

„Usluge dodatne vrijednosti su komercijalne usluge koje se po zahtjevu korisnika pridružuju osnovnoj komercijalnoj usluzi, a odnose se na kvalitet, vrijeme i mjesto prijema, i na brzinu prenosa i uručenja poštanskih pošiljaka.

Dodatna vrijednost iz stava 1 ovog člana može da bude:

1) usluga sa mogućnošću praćenja toka prenosa i uručenja poštanske pošiljke putem interneta ili na drugi odgovarajući način;

2) usluga sa mogućnošću direktne komunikacije sa pružaocem poštanskih usluga, radi davanja dodatnih uputstava u vezi sa uručenjem poštanske pošiljke;

3) pošiljka sa ugovorenim vremenom uručenja;

4) pošiljka koje se uručuju lično uz potpis primaoca; i

5) druge usluge koje se odnose na posebne zahtjeve korisnika."

Član 8

U članu 12 st. 3 i 4 brišu se.

Dosadašnji stav 5 postaje stav 3.

Član 9

U članu 13 st. 2 i 3 mijenjaju se i glase:

„Poštanski operator dužan je da cjenovnik iz stava 1 ovog člana, objavi na svojoj internet stranici, prije početka njegove primjene i istakne sažetak cjenovnika na vidnom mjestu u prostorijama u kojima se pružaju poštanske usluge i cjenovnik poštanskih usluga da na uvid na zahtjev korisnika.

Poštanski operator dužan je da cjenovnik poštanskih usluga dostavi Agenciji u skladu sa čl. 15 i 18 ovog zakona."

Poslije stava 3 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Agencija na svojoj internet stranici vrši povezivanje sa internet stranicama cjenovnika usluga poštanskih operatora.

Način i uslovi plaćanja uređuju se opštim uslovima poštanskog operatora."

Član 10

Naziv člana 14 mijenja se i glasi: „Ograničenja".

Član 11

U članu 15 stav 3 riječi: „od 45 dana" zamjenjuju se riječima: „od 60 dana".

Član 12

Član 17 briše se.

Član 13

U članu 18 stav 2 riječi: „tri dana" zamjenjuju se riječima: „osam dana".

Član 14

U članu 22 stav 1 poslije riječi „obavljanja" dodaju se riječi: „univerzalnih i komercijalnih,".

Stav 2 mijenja se i glasi:

„Opšti uslovi iz stava 1 ovog člana ne smiju biti u suprotnosti sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača i propisima donesenim na osnovu ovog zakona."

Stav 3 mijenja se i glasi:

„Poštanski operatori dužni su da utvrde opšte uslove za obavljanje poštanskih usluga iz stava 1 ovog člana, koji naročito sadrže:

1) naziv, sjedište, internet stranicu, kontakt telefon i e-mail poštanskog operatora,
2) vrstu, način i uslove obavljanja poštanskih usluga,
3) teritoriju na kojoj će obavljati poštanske usluge,
4) rokove za uručenje poštanskih pošiljaka,
5) dopunske poštanske usluge u vezi sa pošiljkama,
6) postupanje sa neuručivim pošiljkama, otvaranje i prepakivanje pošiljki,
7) način plaćanja poštanskih usluga,
8) rokove čuvanja dokumentacije o pošiljkama, prigovora i potraživanje pošiljki,

9) odgovornost poštanskog operatora i naknadu štete korisnicima poštanskih usluga,
10) postupak podnošenja i rješavanje prigovora korisnika poštanskih usluga."

Član 15

U članu 23 stav 2 mijenja se i glasi:

„Agencija može naložiti poštanskim operatorima izmjenu opštih uslova, radi zaštite korisnika poštanskih usluga ili obezbjeđenja zaštite konkurencije, kao i u drugim slučajevima, ako nijesu u skladu sa ovim zakonom ili propisima donesenim na osnovu ovog zakona."

Član 16

U članu 25 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ugovor o pristupu je ugovor bez pisanog oblika kojim se uređuju međusobna prava i obaveze pošiljaoca i poštanskog operatora."

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 17

U članu 32 stav 1 riječi: „čiji su objekti van" zamjenjuju se riječima: „koji su udaljeni od".

Član 18

U članu 36 stav 1 riječi: „i uručenje" brišu se.

U stavu 2 riječ „odnosno" zamjenjuje se riječima: „zbirnog sandučića, paketomata i drugih automata, kao i".

Poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koja glase:

„Poštanski operator, odnosno, zaposleni kod poštanskog operatora, dužan je da prilikom obavljanju novčanih usluga izvrši uvid u identifikacioni dokument korisnika koji sadrži biometrijske podatke i evidentira registarski broj identifikacionog dokumenta radi utvrđivanja identiteta pošiljaoca i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Prilikom uručenja registrovanih poštanskih pošiljaka poštanski operator vrši identifikaciju primaoca uvidom u identifikacioni dokument."

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 5 i 6.

Član 19

U članu 37 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Uručenje poštanskih pošiljki vrši se u skladu sa ovim zakonom, opštim uslovima poštanskih operatora i međunarodnim poštanskim propisima."

Na kraju stava 3 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „ paketomata ili drugih automata.".

Dosadašnji st. 2 do 5 postaju st. 3 do 6.

Član 20

U članu 38 stav 1 riječi: „stav 2" zamjenjuje se riječima: „stav 3".

Član 21

U članu 39 poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Ako poštansku pošiljku nije moguće uručiti u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, niti je vratiti pošiljaocu, poštanski operator dužan je da o takvim pošiljkama vodi evidenciju, da pošiljke čuva godinu dana od dana pokušaja uručenja, a ako se u tom roku ne pronađe pošiljalac ili pošiljka ne

uruči primaocu, poštanski operator će odlučiti o daljem postupanju sa poštanskom pošiljkom u skladu sa opštim uslovima davaoca poštanskih usluga.

Uslovi, način i postupak uručenja poštanskih pošiljaka bliže se uređuju opštim uslovima poštanskog operatora."

Član 22

Član 44 mijenja se i glasi:

„Prigovor poštanskom operatoru

Član 44

Ako korisnik poštanskih usluga smatra da je registrovana poštanska pošiljka izgubljena, nije uručena primaocu ili je uručena sa zakašnjenjem ili da posebno ugovorena usluga nije obavljena ili nije obavljena u cjelini, može poštanskom operatoru da podnese prigovor u roku od tri mjeseca od dana predaje poštanske pošiljke u unutrašnjem, odnosno šest mjeseci od dana predaje poštanske pošiljke u međunarodnom saobraćaju.

Pošiljalac ili drugo ovlašćeno lice može, zbog gubitka, neuručenja ili uručenja sa zakašnjenjem registrovane poštanske pošiljke, podnijeti zahtjev za pokretanje postupka potraživanja pošiljke.

Troškove potražnog postupka iz stava 2 ovog člana snosi pošiljalac, odnosno drugo ovlašćeno lice.

Ako poštanski operator utvrdi u postupku potraživanja da je pošiljka izgubljena, nije uručena ili je uručena sa zakašnjenjem dužan je da pošiljaocu ili drugom ovlašćenom licu nadoknadi troškove potražnog postupka iz stava 3 ovog člana.

Prigovor zbog oštećenja ili umanjenja sadržaja registrovane poštanske pošiljke korisnik poštanskih usluga dužan je da podnese, bez odlaganja, prilikom uručenju poštanske pošiljke, odnosno najkasnije narednog radnog dana.

U slučaju da korisnik ne podnese prigovor u rokovima iz st. 1 i 5 ovog člana, gubi pravo na novčanu naknadu štete koju bi mogao da ostvari u skladu sa u skladu sa članom 55 ovog zakona."

Član 23

Čl. 45 i 46 brišu se.

Član 24

Član 47 mijenja se i glasi:

„Poštanski operator dužan je da se izjasni o osnovanosti prigovora iz čl. 44 i 46 ovog zakona u roku od 15 dana od dana prijema prigovora u unutrašnjem saobraćaju, odnosno u roku od 60 dana u međunarodnom saobraćaju.

Ako se poštanski operator u roku od 60 dana ne može izjasniti o opravdanosti prigovora za pošiljku u međunarodnom poštanskom saobraćaju zbog nedostavljanja podataka od drugog poštanskog operatora, dužan je o tome pisano obavijestiti podnosioca prigovora sa naznakom na koji način je postupljeno po prigovoru i obavijesti ga do kada će prigovor biti riješen.

Član 25

Član 48 mijenja se i glasi:

„Protiv odluke poštanskog operatora o rješavanju prigovora iz člana 44 ovog zakona, korisnik poštanskih usluga može podnijeti zahtjev za zaštitu prava Agenciji.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana može se podnijeti Agenciji i u slučaju nedostavljanja odgovora po podnijetom prigovoru.

Zahtjev iz stava 1 člana podnosi se u roku od 15 dana od dana dostavljanja pisanog odgovora, odnosno isteka roka za odgovor na prigovor."

Član 26

Član 50 se mijenja i glasi:

„Odlukom o rješavanju zahtjeva za zaštitu prava korisnika, Agencija može:

- odbiti zahtjev za zaštitu korisnika kao neblagovremen;
- uvažiti zahtjev za zaštitu korisnika i obavezati poštanskog operatora na naknadu štete;
- odbiti zahtjev za zaštitu prava korisnika kao neosnovan;
- obustaviti postupak i uputiti korisnika usluga da svoja potraživanja ostvari pred nadležnim sudom.

Član 27

Član 51 mijenja se i glasi:

„Poštanski operator dužan je da postupa po odluci, odnosno nalogu Agencije."

Član 28

U članu 52 stav 1 briše se.

U stavu 2 riječi: „iz stava 1 ovoga člana" brišu se.

Dosadašnji stav 2 postaje stav 1.

Član 29

U članu 53 u uvodnoj rečenici stava 2 poslije riječi „registrovane" dodaje se riječ „poštanske".

U tački 1 poslije riječi „sadržaja" stavlja se tačka-zarez, a riječi: „poštanske pošiljke" brišu se.

U tački 2 poslije riječi „uručenja" stavlja se tačka-zarez, a riječi: „poštanske pošiljke" brišu se.

Član 30

U članu 54 stav 1 tačka 5 riječ „reklamaciju" zamjenjuje se riječju „prigovor".

Član 31

Član 55 mijenja se i glasi:

„Naknada štete u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju

Član 55

Poštanski operator dužan je da korisniku poštanskih usluga ili drugom ovlašćenom licu isplati za pošiljke u unutrašnjem saobraćaju naknadu štete za:

1) gubitak, potpuno oštećenje ili umanjenje sadržaja:

a) preporučene pošiljke – u visini petostrukog iznosa naplaćene cijene poštanske usluge,

b) pošiljke sa označenom vrijednošću – u visini iznosa označene vrijednosti;

2) djelimično oštećenje ili umanjenje sadržaja:

a) preporučene pošiljke – u iznosu koji odgovara stvarnoj vrijednosti oštećenog ili umanjenog sadržaja pošiljke, ali najviše do petostrukog iznosa naplaćene cijene poštanske usluge,

b) pošiljke sa označenom vrijednošću – u iznosu koji odgovara stvarnoj vrijednosti oštećenog ili umanjenog sadržaja pošiljke, ali najviše do iznosa označene vrijednosti;

3) prekoračenje roka prenosa i uručenja pošiljke – u visini trostrukog iznosa naplaćene cijene poštanske usluge.

Kad poštanska usluga nije obavljena, poštanski operator dužan je da vrati naplaćenu cijenu poštanske usluge.

U slučajevima iz stava 1 ovoga člana poštanski operator dužan je da, osim naknade, vrati i iznos naplaćene cijene poštanske usluge za potraživanje, kao i iznos naplaćene cijene poštanske usluge, pri čemu se ne vraća onaj dio cijene poštanske usluge koji je naplaćen za označenu vrijednost na pošiljkama sa označenom vrijednošću.

Naknadu štete iz st. 1 i 2 ovog člana poštanski operator je dužan isplatiti u roku od 30 dana od dana prihvatanja prigovora iz člana 47 ovog zakona ili odluke Agencije iz člana 49 ovog zakona kojom je spor riješen u korist podnosioca zahtjeva.

Ako poštanski operator pošiljaocu ili drugom ovlašćenom licu ne isplati naknadu štete u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava 4 ovoga člana, pošiljalac ili druga ovlašćena osoba naknadu štete može da ostvari sudskim putem.

Ako se izgubljena pošiljka ili dio te pošiljke pronađe nakon isplate naknade štete, poštanski operator dužan je o tome da obavijesti pošiljaoca ili drugo ovlašćeno lice.

Ako pošiljalac ili drugo ovlašćeno lice zahtijeva uručenje naknadno pronađene pošiljke, dužan je da vrati iznos primljene naknade štete.

Ako pošiljalac ili drugo ovlašćeno lice ne vrati iznos primljene naknade štete iz stava 7 ovog člana, poštanski operator ima pravo da uništi pošiljku ili da proda njen sadržaj.

Poštanski operator opštim uslovima uređuje naknadu štete za poštanske pošiljke i usluge koje nijesu obuhvaćene st. 1 do 8 i stavom 10ovog člana niti članom 53 ovog zakona.

Na naknadu štete u međunarodnom saobraćaju primjenjuju se akti Svjetskog poštanskog saveza."

Član 32

U članu 56 stav 1 riječi: „dvije godine." zamjenjuju se riječima: „tri mjeseca u unutrašnjem, odnosno šest mjeseci u međunarodnom saobraćaju.".

Član 33

Član 57 briše se.

Član 34

U članu 59 stav 1 riječi: „najmanje 95%" zamjenjuju se riječima: „najmanje 90%".

Član 35

U članu 60 stav 2 poslije alineje 1 dodaje se nova alineja koja glasi:

„-dan prijema pošiljke;".

Stav 3 mijenja se i glasi:

„U prostoru univerzalnog poštanskog operatora namijenjenog korisnicima poštanskih usluga i na poštanskim sandučićima naveden je krajnji rok za prijem ili ubacivanje poštanskih pošiljaka."

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Rok uručenja poštanske pošiljke produžava se za jedan dan ako se pošiljka primi ili ubaci u poštanski sandučić nakon isteka krajnjeg roka."

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

Član 36

U članu 61 stav 3 riječ „reklamacija" zamjenjuje se riječju „prigovora".

Član 37

U članu 65 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) donosi propise i akte na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom".

U tački 3 riječi: „licence i licence za obavljanje univerzalnih" zamjenjuju se riječima: „licence, licence za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga i izvode iz registra za obavljanje komercijalnih;".

Poslije tačke 8 dodaju se tri nove tačke koje glase:

„8a) utvrđuje postupak i kriterijume za izbor univerzalnog poštanskog operatora;

8b) utvrđuje kriterijume za određivanje cijena univerzalne poštanske usluge;

8c) daje saglasnost na cijene univerzalne poštanske usluge;".

U tački 12 poslije riječi „obavljanje" dodaje se riječ „univerzalnih".

Poslije tačke 13 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

„13a) prikuplja i obrađuje podatke o tržištu poštanskih usluga, sa podacima o poslovanju poštanskih operatora;

13b) prikuplja i obrađuje podatke od poštanskih operatora koji su potrebni za unapređenje prekogranične dostave paketa;".

Tačka 17 mijenja se i glasi:

„17) vrši inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona;".

Član 38

U članu 69 na kraju stava 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „kao i podatke o prekograničnoj dostavi paketa.".

Član 39

U članu 74 stav 2 poslije riječi „utvrđenih" dodaje se riječ „posebnom".

Član 40

U članu 74a stav 1 na kraju tačke 5 tačka se briše i dodaje riječ „licence".

Član 41

U članu 75 st. 4 i 5 riječi: „osam dana" zamjenjuju se riječima: „15 dana".

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

„Fizička ili pravna lica koja obavljaju komercijalne poštanske usluge dužna su da, bez odlaganja, obavijeste Agenciju o statusnim i drugim promjenama, u pogledu ispunjavanja uslova utvrđenih izvodom iz registra, a najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka tih promjena."

Član 42

Naziv člana 76 mijenja se i glasi:

„Izmjena posebne licence, licence i izvoda iz registra".

U članu 76 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Agencija može izmijeniti izvod iz registra po službenoj dužnosti ili na zahtjev poštanskog operatora, ako je to neophodno zbog usklađivanja sa međunarodnim aktima, drugim propisima ili radi obezbjeđivanja propisanog obavljanja komercijalne poštanske usluge."

Član 43

Član 77 mijenja se i glasi:

„Prestanak važenja posebne licence, licence i izvoda iz registra

Član 77

Posebna licenca, licenca i izvod iz registra prestaju da važe oduzimanjem, istekom vremena na koji su izdate ili na zahtjev imaoca posebne licence, licence i izvoda iz registra."

Član 44

U članu 78 stav 1 tačka 8 briše se.

Član 45

U članu 78a stav 1 tačka 7 briše se.

Član 46

U članu 83 stav 4 riječ „Komisiju" zamjenjuje se riječju „Agenciju".

Član 47

U članu 84 stav 1 i članu 85 stav 1 riječi: „ i poštanske sandučiće" zamjenjuju se riječima: „ poštanske sandučiće i paketomate".

Član 48

U članu 91 na kraju stava 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „uz obavezu da čuvaju tajnost i povjerljivost podataka i lične podatke o korisnicima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka.".

Član 49

U članu 92a stav 2 tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) automati (samouslužni uređaji),".

Član 50

U članu 93 stav 4 riječi: „stava 2" zamjenjuju se riječima: „stava 3".

Član 51

U članu 96 na kraju stava 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „odnosno da omogući utvrđivanje prihoda i troškova za obavljanje poštanske djelatnosti odvojeno od prihoda i troškova ostvarenih od drugih djelatnosti koje obavlja.".

Član 52

U članu 99 stav 6 briše se.

Član 53

U članu 101 stav 1 riječi: „rezervisanih poštanskih usluga subvencionisati komercijalne poštanske usluge." zamjenjuju se riječima: „univerzalnih poštanskih usluga subvencionisati komercijalne poštanske usluge, niti druge djelatnosti koje univerzalni poštanski operator obavlja, a koje ne predstavljaju poštanske usluge.".

Član 54

U članu 106 stav 1 mijenja se i glasi:

„Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, drugih propisa i akata donijetih na osnovu ovog zakona, kao i akata Svjetskog poštanskog saveza i drugih međunarodnih akata iz oblasti poštanskih usluga čiji je potpisnik Crna Gora, vrši Agencija."

Član 55

Član 107 mijenja se i glasi:

„Inspekcijski nadzor u oblasti poštanskih usluga vrši Agencija preko inspektora za poštanske usluge (u daljem tekstu: inspektor), koji je ovlašćeni zaposleni Agencije.

Poslovi inspekcijskog nadzora vrše se u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Poslovi inspekcijskog nadzora iz st. 1 i 2 ovog člana smatraju se poslovima kod kojih postoje posebni uslovi rada.

Radna mjesta sa ovlašćenjima inspekcijskog nadzora i posebnim uslovima koje moraju ispunjavati lica na tim radnim mjestima utvrđuju se opštim aktom Agencije.

Inspektor, prilikom inspekcijskog nadzora, svojstvo organa nadzora dokazuje službenom legitimacijom.

Oblik i sadržaj službene legitimacije za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora utvrđuje se propisom Agencije."

Član 56

Član 107a mijenja se i glasi:

„Odgovornost inspektora

Član 107a

Inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora preduzima ili određuje mjere ili radnje propisane ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor u skladu sa propisanim ovlašćenjima.

Inspektor je u obavljanju inspekcijskog nadzora odgovoran ako:

- propusti da preduzme ili odredi mjere ili radnje koje prema ovom zakonu ili propisima donesenim na osnovu ovog zakona bio dužan preduzeti ili odrediti,
- prekorači propisana ovlašćenja,
- ne donese rješenje u skladu sa odredbama ovog zakona ili ne izda prekršajni nalog u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuju prekršaji ili ne obavijesti nadležne državne organe o utvrđenim nedostacima.

Inspektor je za svoj rad odgovoran odgovornom licu u pravnom licu u skladu sa opštim propisima o radu i Etičkim kodeksom Agencije."

Član 57

Poslije člana 107a dodaju se dva nova člana koja glase:

„Nadležnosti i ovlašćenja inspektora

Član 107b

Inspektor vrši nadzor da li se djelatnost poštanskih usluga obavlja u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Inspektor je ovlašćen da zahtijeva od subjekta nadzora, da dostavi sve informacije potrebne za obavljanje inspekcijskog nadzora.

Pored ovlašćenja utvrđenih posebnim zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, inspektor je posebno ovlašćen da:

1) uđe i pregleda poslovne prostorije, zgrade ili građevine u kojima poštansku djelatnost obavlja subjekat nadzora i da se koristi tehničkim sredstvima i opremom subjekta nadzora radi obavljanja inspekcijskog nadzora;

2) privremeno zabrani pružanje poštanskih usluga, ako se iste obavljaju bez propisane licence, odnosno izvoda iz registra i ispunjenosti propisanih uslova za obavljanje te djelatnosti i odredi mjere za sprječavanje daljeg protivzakonitog obavljanja djelatnosti;

3) kontroliše ispunjenost uslova za korišćenje poštanske mreže na osnovu izdatih odobrenja;

4) kontroliše usklađenost radnih parametara elemenata poštanske mreže sa propisanim normama i standardima;

5) utvrđuje ispunjenost propisanih normi kvaliteta prilikom pružanja univerzalne poštanske usluge, kao i deklarisanih parametara kvaliteta kod drugih vrsta poštanskih usluga;

6) kontroliše pravilnost primjene odobrenih, odnosno javno objavljenih cijena poštanskih usluga;

7) kontroliše primijenjene mjere zaštite poštanskih mreža, poštanske infrastrukture i povezane opreme;

8) preduzme druge mjere i radnje u skladu sa ovim zakonom;

9) kontroliše obavljanje djelatnosti poštanskih usluga i preduzima druge mjere i radnje u skladu sa ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona.

Inspektor svoja ovlašćenja i nadležnosti sprovodi i na osnovu podataka prikupljenih u postupku kontrole, kao i podataka i informacija koje posjeduje Agencija.

Inspektor je dužan da čuva tajnost svih informacija o radu poštanskog operatora koje sazna u svom radu, u skladu sa ovim zakonom, kao i zakonom koji uređuje pitanja povjerljivosti i zaštite podataka, a za koje subjekat nadzora dokaže da su poslovna tajna.

Pod poslovnim prostorijama u smislu ovoga člana smatraju se poslovne prostorije i drugi prostor u kojem subjekat nadzora obavlja svoju djelatnost u skladu sa stavom 3 tačka 1 ovog člana.

Ako inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora ili na osnovu izvještaja drugog inspektora ovlašćenog za sprovođenje inspekcijskog nadzora prema posebnom zakonu ili na osnovu izvještaja drugog nadležnog organa utvrdi povredu odredaba ovog zakona ili propisa donijetih na osnovu ovog zakona, dužan je da donese rješenje ili da preduzme druge propisane mjere iz stava 3 ovog člana najkasnije u roku od 30 dana od dana završetka inspekcijskog nadzora ili primanja izvještaja sa utvrđenim činjenicama od značaja za donošenje rješenja.

Inspektor može predložiti odgovornom licu u pravnom licu podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim sudom ili izdati prekršajni nalog, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju prekršaji, kojim može izreći novčane kazne i zaštitne mjere propisane ovim zakonom.

Obaveze subjekta nadzora

Član 107c

Subjekti nadzora, organi državne uprave, jedinice lokalne samouprave i druga pravna lica sa javnim ovlašćenjima dužni su da inspektoru omoguće sprovođenje inspekcijskog nadzora i obezbijede uslove za njegov nesmetani rad, omoguće mu uvid i upotrebu svih potrebnih podataka i dokumentacije, upotrebu pripadajuće infrastrukture, opreme i drugih tehničkih sredstava, te na pisani zahtjev inspektora pripreme i dostave dodatne podatke i dokumentaciju potrebnu za obavljanje inspekcijskog nadzora.

Subjekat nadzora dužan je, na zahtjev inspektora, privremeno prekine rad i poslovanje u nadziranim poslovnim prostorijama, zgradi ili građevini u toku inspekcijskog nadzora, ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti inspekcijski nadzor ili utvrditi činjenično stanje.

Inspektor može, i nakon obavljanja inspekcijskog nadzora, zatražiti od subjekta nadzora izvršenje pojedine radnje u svrhu potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, te odrediti rok za izvršenje te radnje.

Subjekat nadzora nije omogućio inspektoru sprovođenje inspekcijskog nadzora ako ne:

1) omogući ulazak i pregled poslovnih prostorija, zgrade ili građevine, gdje se obavlja inspekcijski nadzor;

2) omogući pregled poštanske mreže, tehničkih sredstava ili opreme na kojoj se obavlja inspekcijski nadzor;

3) omogući uvid u traženu dokumentaciju, isprave i podatke radi utvrđivanja činjeničnog stanja u toku obavljanja inspekcijskog nadzora ili u roku određenom u zapisniku o inspekcijskom pregledu;

4) dostavi, na pisani zahtjev inspektora, u određenom roku i formi na uvid sve podatke i dokumentaciju potrebnu za obavljanje inspekcijskog nadzora;

5) dostavi obavještenje u određenom roku o preduzetim mjerama koje je naredio inspektor radi uklanjanja utvrđenih nepravilnosti, nedostataka ili propusta;

6) izvrši radnje iz st. 2 i 3 ovog člana."

Član 58

Čl. 109, 109a i 109b brišu se.

Član 59

U članu 112 stav 1 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

2a) „ako cjenovnik iz člana 13 stav 1 ovog zakona ne objavi na svojoj internet stranici prije početka primjene i ne istakne ga na vidnom jestu u prostorijama u kojima se pružaju poštanske usluge i ne da na uvid na zahtjev korisnika (član 13 stav 2) "

Tačka 4 briše se.

Poslije tačke 5a dodaje se nova tačka koja glasi:

„5b) ako se ne izjasni o osnovanosti prigovora iz čl. 44 i 46 ovog zakona u rokovima iz člana 47 stav 1;"

Poslije tačke 9 dodaje se dvije nove tačke koje glase:

„9a) ne postupi po odluci odnosno nalogu Agencije (član 51);

9b) korisniku poštanskih usluga ili drugom ovlašćenom licu ne isplati za pošiljke u unutrašnjem saobraćaju naknadu štete u skladu sa članom 55 ovog zakona;"

Poslije tačke 14a dodaje se nova tačka koja glasi:

14b) bez oglaganja ne obavijesti Agenciju o statusnim i drugim promjenama, u pogledu ispunjavanja uslova utvrđenih izvodom iz registra, a najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka tih promjena (član 75 stav 7);

Poslije tačke 19 dodaje se nova tačka i glasi:

„19a) ako ne vodi odvojeno računovodstvo za obavljanje poštanske djelatnosti, odnosno ne omogući utvrđivanje prihoda i troškova za obavljanje poštanske djelatnosti odvojeno od prihoda i troškova ostvarenih od drugih djelatnosti koje obavlja (član 96);"

Tačka na kraju tačke 22 zamjenjuje se tačka-zarezom i dodaju se dvije nove tačke koje glase:

„23 ne omogući sprovođenje inspekcijskog nadzora i ne obezbijedi uslove za njegov nesmetani rad, i ako mu ne omogući uvid i upotrebu svih potrebnih podataka i dokumentacije, upotrebu pripadajuće infrastrukture, opreme i drugih tehničkih sredstava, te na pisani zahtjev inspektora ne pripremi i ne dostavi dodatne podatke i dokumentaciju potrebnu za obavljanje inspekcijskog nadzora (član 107c stav 1);

24) na zahtjev inspektora, privremeno ne prekine rad i poslovanje u nadziranim poslovnim prostorijama, zgradi ili građevini u toku inspekcijskog nadzora, ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti inspekcijski nadzor ili utvrditi činjenično stanje (član 107c stav 2)

Član 60

Učlanu 113 stav 1 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2) inspektoru ne omogući obavljanje inspekcijskog nadzora, ili mu ne dostavi podatke ili dokumentaciju u određenom roku, ili mu dostavi netačne ili nepotpune podatke ili dokumentaciju (član 107c)."

Član 61

U članu 114 stav 1 tačka 1 riječi: „član 17 stav 1" zamjenjuju se riječima: „član 13 stav 1".

Tačka 2 mijenja se i glasi: „ ako cjenovnik iz stava 1 ovog zakona ne objavi na svojoj internet stranici, prije početka njegove primjene, ne istakne ga na vidnom mjestu u prostorijama u kojima se pružaju poštanske usluge i cjenovnik poštanskih usluga ne da na uvid na zahtjev korisnika (član 13 stav 2) "

Član 62

Poslije člana 120 dodaje se novi član koji glasi:

„Preuzimanje inspektora

Član 120a

Državne službenike Ministarstva ekonomskog razvoja koji su vršili poslove inspekcijskog nadzora u oblasti poštanskih usluga preuzeće Agencija u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovog zakona."

Član 63

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbama člana 16 tač. 1 i 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom Crne Gore, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Programom rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu, predviđeno je usvajanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, za IV kvartal 2025. godine. Takođem obaveza usvajanja ovog zakona proističe i iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj unija za 2024-2027. godinu.

Donošenjem ovog zakona, Vlada ima za cilj da uskladi svoje ciljeve i politiku zaštite slobode tržišnog nastupa, interese privrede, građana i korisnika poštanskih usluga, sa EU regulativom i EU standardima i obezbijedi dostupnost univerzalnih poštanskih usluga, kao i razvoj novih, savremenih poštanskih usluga. U skladu sa Strategijom razvoja poštanske djelatnosti za period 2024-2028. godine sa Akcionim planom za sprovođenje za period 2024-2025. godinu unapredić se i regulativa u dijelu zaštite korisnika. Osim navedenog, izvršiće se i usklađivanje inspekcijskog nadzora u obavljanju poštanskih usluga, kroz jasno definisanje odgovornosti i obaveza inspektora za preduzimanje ili određivanje mjera ili radnji za obavljanje inspekcijskog nadzora.

Predmetni zakon će obezbijedi dostizanje višeg nivoa digitalinih i razvoj elektronskih poštanskih usluga u Crnoj Gori, kao i zaštitu korisnika u ovoj oblasti. Predlog zakona prepoznaje ključna pitanja za razvoj poštanske djelatnosti i dalje pravce usaglašavanja sa EU standardima u ovoj oblasti.

III. USKLAĐENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ključni cilj Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, je usaglašavanje i postizanje potpune usklađenosti sa pravnom tekovinom EU kroz transponovanje i implementaciju Uredbe o prekograničnoj dostavi paketa 2018/644.
Kroz Zakon je izvršeno usklađivanje sa preostalim segmentom Uredbe (EU) 2018/644 o uslugama prekogranične dostave paketa, koju je Evropski parlament i savjet usvojio u aprilu 2018. godine. Predloženim odredbama Zakona usklađivanje je izvršeno u punoj mjeri, imajući u vidu da je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, donijela Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o vrsti i načinu dostavljanja podataka poštanskih operataora. Pravilnik je objavljen u "Službeni list Crne Gore", br. 146/22 od 28. decembra 2022. godine. Kroz predmetni Pravilnik određuju se vrste podataka koje su operatori poštanskih usluga dužni da dostavljaju Agenciji i propisuju se rokovi, način njihovog dostavljanja i objavljivanja.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 izvršeno je unaprijeđenje osnovnih pojmova u poštasnkom saobraćaju, definsan je novi pojam ER-pismo kao preporučena pošiljka s povratnicom koja korisnicima omogućava slanje i prijem preporučene pošte elektronskim putem i obezbjeđuje pošiljaocu potvrdu i pravno valjan

dokaz da je dokument poslat, dostavljen do primaoca i da je primalac otvorio poruku/dokument. Izvršena je izmjena pojma novčane poštanske usluge uzimajući u obzir da trenutno na tržištu kao takva usluga postoji uputnica. Radi pružanja kvalitetnije poštanske usluge definisani su procesi kao što su prerada, i uručenje. Dok je za ostale pojmove izvršeno tehničko upodobljavanje i korekcija u smislu preciznijeg definisanja pojmova.

Članom 2 propisuje se da je nezavisni regulatorni organ za oblast poštanskih usluga je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, koja vrši javna ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom."

Članom 3 propisuje se za sudskih pisama i pisama u upravnom, u fizičkom i digitalnom obliku, odnosno putem ER-pisma u pravcu razvoja digitalnih poštanskih.

Članom 4 izvršena je tehnička korekcija u smislu da je riječ sedmično, zamijenjena u riječ nedeljno.

Članom 5 briše se član koji uređuje rezervisane poštanske usluge, imajući u vidu da je isti neprimjenjiv jer rezervisanih usluga nema na tržištu Crne Gore, odnosno ukinute su 01.012013. godine, pa postojanje ovakve odredbe u zakonu zbunjuje pružaoce poštanskih usluga.

Članom 6 propisano je šta sve obuhvata komercijalna poštanska usluga, kao i da su to sve poštanske usluge, u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju, izvan opsega univerzalne poštanske usluge, a obuhvataju: prenos i uručenje paketa mase preko deset kilograma, kurirske poštanske usluge, ekspres usluge, poštansku uputnicau usluge elektronskih saopštenja, hibridne pošte i druge usluge. Takođe, propisuje se da poštanski operator operator i poštansko-finansijske usluge u skladu sa aktima Svjetskog poštanskog saveza.

Članom 7 definisane su usluge dodatne vrijednosti kao komercijalne usluge koje se po zahtjevu korisnika pridružuju osnovnoj komercijalnoj usluzi, a odnose se na kvalitet, vrijeme i mjesto prijema, i na brzinu prenosa i uručenja poštanskih pošiljaka. Dodatna vrijednost može biti vrednovana kroz: usluge sa mogućnošću praćenje toka prenosa i uručenja pošiljke putem interneta ili na drugi odgovarajući način; usluge sa mogućnošću direktna komunikacije sa pružaocem poštanskih usluga, radi davanja dodatnih uputstava u vezi sa uručenjem pošiljke; pošiljke sa ugovoreno vrijeme uručenja; pošiljke koje se uručenje lično uz potpis primaoca; i druge usluge.

Članom 8 brišu se suvišni stavovi jer je isto uređeno koz prethodni član.

Članom 9 propisuje da je poštanski operator dužan je da cjenovnik, prije početka njegove primjene, objavi na svojoj internet stranici, istakne sažetak cjenovnika na vidnom mjestu u prostorijama u kojima se pružaju poštanske usluge i cjenovnik poštanskih usluga da na uvid na zahtjev korisnika. Takođe, poštanski operator dužan je da cjenovnik poštanskih usluga dostavi Agenciji u skladu sa ovim zakonom. Agencija na svojoj internet stranici vrši povezivanje sa internet stranicama cjenovnika usluga poštanskih operatora. Način i uslovi plaćanja uređuju se opštim uslovima poštanskog operatora.

Članom 10 izvršeno je preimenovanje člana iz zabrane u ograničenja.

Članom 11 propisano je da na cijene univerzalne poštanske usluge saglasnost daje Agencija, najkasnije u roku od 60 dana od dana dostavljanja. Imajući u vidu potrebne provjere koje Agencija treba da izvrši, kroz ovaj član izvršeno je povećanje roka.

Članom 12 vrši se brisanje člana, uzimajući u obzir da je utvrđivanje cijena već propisano kroz izmjene.

Članom 13 izvršeno je produženje roka za dostavljanje cijena komercijalnih poštanskih usluga Agenciji.

Članom 14 propisano je da su poštanski operatori dužni da utvrde opšte uslove za obavljanje poštanskih usluga, koji naročito sadrže: naziv, sjedište poštanskog operatora, internet stranicu, kontakt telefon i e-mail poštanskog operatora, vrstu, način i uslove obavljanja poštanskih usluga, teritoriju na kojoj će obavljati poštanske usluge, rokove za uručenje poštanskih pošiljaka, dopunske usluge u vezi sa pošiljkama, postupanje sa neuručivim pošiljkama, otvaranje i prepakivanje pošiljki, način plaćanja poštanskih usluga, rokove čuvanja dokumentacije o pošiljkama, prigovori i potraživanje pošiljki, odgovornost poštanskog operatora i naknadu štete korisnicima poštanskih usluga i postupak podnošenja i rješavanje prigovora korisnika poštanskih usluga.

Članom 15 propisuje se da Agencija može naložiti poštanskim operatorima izmjenu opštih uslova, radi zaštite korisnika poštanskih usluga ili obezbjeđenja zaštite konkurencije, kao i u drugim slučajevima, ako nisu u skladu sa ovim zakonom ili propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Članom 16 propisuje se da je Ugovor o pristupu je ugovor bez pisanog oblika kojkim se uređuju međusobna prava i obaveze pošiljaoca i poštanskog operatora.

Članom 17 izvršena je tehnička korekcija.

Članom 18 propisuje se da je poštanski operator, odnosno, zaposleni kod poštanskog operatora, dužan da pri obavljanju novčanih usluga izvrši uvid u identifikacioni dokument korisnika koji sadrži biometrijske podatke i evidentira registarski broj identifikacionog dokumenta u cilju utvrđivanja identiteta pošiljaoca i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma. Prilikom uručenja registrovanih poštanskih pošiljaka vrši se identifikacija primaoca uvidom u identifikacioni dokument

Članom 19 propisuje se da se uručenje poštanskih pošiljki pošiljki vrši u skladu sa ovim zakonom, opštim uslovima poštanskih operatora i međunarodnim poštanskim propisima

Članom 20 izvršena je tehnička korekcija.

Članom 21 propisuje se da je poštanski operator obavezan da vodi evidenciju o poštanskim pošiljkama koje nije moguće uručiti, niti je vratiti pošiljaocu. Takve pošiljke se čuvaju godinu dana od dana pokušaja uručenja, te ako se u tom roku ne pronađe pošiljalac ili pošiljka ne uruči primaocu, poštanski operator će odlučiti o daljem postupanju sa poštanskom pošiljkom u skladu sa opštim uslovima davaoca poštanskih usluga. Uslovi, način i postupak uručenja poštanskih pošiljaka bliže se uređuje opštim uslovima poštanskog operatora.

Članom 22 propisuje se postupak prigovora, u smislu da ako korisnik poštanskih usluga smatra da registrovana poštanska pošiljka izgubljena, nije uručena primaocu ili je uručena sa zakašnjenjem ili da posebno ugovorena usluga nije obavljena ili nije obavljena u cjelini, može poštanskom operatoru da podnese prigovor u roku od tri mjeseca od dana predaje poštanske pošiljke u unutrašnjem, odnosno šest mjeseci od dana predaje poštanske pošiljke u međunarodnom saobraćaju. Pošiljalac ili drugo ovlašćeno lice može, zbog gubitka, neuručenja ili uručenja sa zakašnjenjem registrovane poštanske pošiljke, podnijeti zahtjev za pokretanje postupka potraživanja pošiljke. Troškove potražnog postupka snosi pošiljalac, odnosno drugo ovlašćeno lice. Ako poštanski operator utvrdi u postupku potraživanja da je pošiljka izgubljena, nije uručena ili je uručena sa zakašnjenjem dužan je da pošiljaocu ili drugom ovlašćenom licu nadoknadi troškove potražnog postupka. Prigovor zbog oštećenja ili umanjenja sadržaja registrovane poštanske pošiljke korisnik poštanskih usluga mora podnijeti odmah pri uručenju poštanske pošiljke, odnosno najkasnije narednog radnog dana. U slučaju da korisnik ne podnese prigovor u navedenim rokovima, gubi pravo na novčanu naknadu štete koju bi mogao da ostvari po odredbama ovog zakona.

Članom 23 propisuje se brisanje članova 45 i 46, obzirom da je isto uređeno i unaprijeđeno kroz član 44.

Članom 24 propisano je da je poštanski operator dužan da se izjasni o osnovanosti prigovora u roku od 15 dana od dana prijema prigovora u unutrašnjem saobraćaju, odnosno u roku od 60 dana u međunarodnom saobraćaju.

Članom 25 propisano je da se protiv odluke poštanskog operatora o rješavanju prigovora može podnijeti zahtjev za zaštitu prava Agenciji. Prigovor se može podnijeti i u slučaju nedostavljanja odgovora po podnijetom prigovoru. Prigovor se podnosi prigovor Agenciji u roku od 15 dana od dana prijema odgovora.

Članom 26 propisuje da Agencija može odlukom o rješavanju zahtjeva za zaštitu prava korisnika: odbiti zahtjev za zaštitu korisnika kao neblagovremen; uvažiti zahtjev za zaštitu korisnika i obavezati poštanskog operatora na naknadu štete; odbiti zahtjev za zaštitu prava korisnika kao neosnovan; i obustaviti postupak i uputiti korisnika usluga da svoja potraživanja ostvari pred nadležnim sudom.

Članom 27 propisuje da je poštanski operator dužan je da postupa po odluci, odnosno nalogu Agencije.

Članom 28 izvršeno tehničko usaglašavanje.

Članom 29 izvršeno tehničko usaglašavanje.

Članom 30 izvršeno tehničko usaglašavanje.

Članom 31 propisuje se naknada štete u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju, na način da je korisnik poštanskih usluga ili druga ovlašćena osoba može u roku od 30 dana od dana prihvatanja prigovora iz člana 47 ili Odluke Agencije iz člana 49 ovog zakona, kojom je spor riješen u korist korisnika poštanskih usluga, poštanskom operatoru podnijeti zahtjev za naknadu štete. Poštanski operator dužan je da korisniku poštanskih usluga ili drugoj ovlašćenoj osobi isplati za pošiljke u unutrašnjem saobraćaju sljedeću naknadu štete: za gubitak, potpuno oštećenje ili

umanjenje sadržaja, za djelimično oštećenje ili umanjenje sadržaja i za prekoračenje roka prenosa i uručenja pošiljke – u visini trostrukog iznosa naplaćene cijene poštanske usluge. Kada poštanska usluga nije obavljena, poštanski operator obvezan je vratiti naplaćenu cijenu poštanske usluge. U slučajevima kada je poštanski operator obvezan je, osim naknade, vratiti i iznos naplaćene cijene poštanske usluge za potraživanje, kao i iznos naplaćene cijene poštanske usluge, pri čemu se ne vraća onaj dio cijene poštanske usluge koji je naplaćen za označenu vrijednost na pošiljkama sa označenom vrijednošću. Ako poštanski operator pošiljaocu ili drugoj ovlašćenoj osobi ne isplati naknadu štete u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva, pošiljalac ili druga ovlašćena osoba naknadu štete može ostvariti sudskim putem. Ako se izgubljena pošiljka ili njen dio pronađe nakon isplate naknade štete, poštanski operator obvezan je o tome izvijestiti pošiljaoca ili drugu ovlašćenu osobu. Ako pošiljalac ili druga ovlašćena osoba zahtijeva uručenje naknadno pronađene pošiljke, obvezna je vratiti iznos primljene naknade štete. U protivnom, poštanski operator ima pravo uništiti pošiljku ili prodati njen sadržaj. Poštanski operator svojim opštim uslovima uređuje naknadu štete za poštanske pošiljke i usluge koje nisu obuhvaćene odredbama ovoga člana i člana 53 ovoga zakona. Na naknadu štete u međunarodnom saobraćaju primjenjuju se akti Svjetske poštanske unije.

Članom 32 propisuje se da potraživanja poštanskog operatora i korisnika poštanskih usluga zastarijevaju istekom roka od tri mjeseca u unutrašnjem, odnosno šest mjeseci u međunarodnom saobraćaju.

Članom 33 propisuje se brisanje člana koji uređuje prekida zastare iz razloga usaglašavanja sa prethodnim članom.

Članom 34 propisuje se da se pod kvalitetom obavljanja univerzalne poštanske usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju podrazumijeva se uručenje najmanje 90% poštanskih pošiljaka u roku od tri radna dana.

Članom 35 propisuje se da u prostoru univerzalalnog poštanskog operatora namijenjenog korisnicima poštanskih usluga i na poštanskim sandučićima mora biti naveden krajnji rok za prijem ili ubacivanje poštanskih pošiljaka. Rok uručenja poštanskih pošiljaka produžava se za jedan dan ako se pošiljka primi ili ubaci u poštanski sandučić nakon isteka krajnjeg roka.

Članom 36 izvršeno je usaglašavanje pojmova.

Članom 37 proširuju se nadložnosti Agencije kao nezavisnog regulatora za poštansku djelatnost, u smislu da utvrđuje postupak i kriterijume za izbor univerzalnog poštanskog operatora; utvrđuje kriterijume za određivanje cijena univerzalne poštanske usluge; daje saglasnost na cijene univerzalne poštanske usluge; prikuplja i obrađuje podatke o tržištu poštanskih usluga, sa podacima o poslovanju poštanskih operatora; prikuplja i obrađuje podatke od poštanskih operatora potrebne za unapređenje prekogranične dostave paketa; i vrši inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.

Članom 38 propisano je da Agencija prikuplja, obrađuje i objavljuje finansijske, statističke, knjigovodstvene i druge podatke o stanju i razvoju tržišta poštanskih usluga, kao i podatke o prekograničnoj dostavi paketa, što je u skladu sa Uredbom o prekograničnoj dostavi paketa.

Članom 39 izvršena je tehnička korekcija i usaglašavanje.

Članom 40 izvršeno tehničko usaglašavanje.

Članom 41 propisuje se da se prijava podnosi se Agenciji najmanje 15 dana prije početka obavljanja usluga, kao i da se na osnovu prijave Agencija upisuje poštanskog operatora u registar poštanskih operatora i u roku od 15 dana od dana prijema uredne prijave, izdaje izvod iz registra. Imalac izvoda iz registra dužan je da, bez odlaganja, obavijesti Agenciju o statusnim i drugim promjenama, u pogledu ispunjavanja uslova utvrđenih izvodom iz registra, a najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka tih promjena.

Članom 42 propisuje se da Agencija može izmijeniti izvod iz registra po službenoj dužnosti ili na zahtjev poštanskog operatora, ako je to neophodno zbog usklađivanja sa međunarodnim aktima, drugim propisima ili u cilju obezbjeđivanja propisanog obavljanja komercijalne poštanske usluge

Članom 43 propisuje se prestanak važenja posebne licence, licence i izvoda iz registra: oduzimanjem, istekom vremena na koji su izdate ili na zahtjev imaoca posebne licence, licence i izvoda iz registra.

Članom 44 izvršena je tehnička korekcija i brisanje odredbi o dampinškim cijenama.

Članom 45 izvršena je tehnička korekcija i brisanje odredbi o dampinškim cijenama.

Članom 46 izvršeno je tehničko usklađivanje, uzimajući u obzir da je formirana Agencija za kontrolu državne pomoći.

Članom 47 propisuje se uvođenje paketomata.

Članom 48 propisuje da je na zahtjev državnih organa, organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave, Agencije i organizacija koje obavljaju djelatnost od javnog interesa, univerzalni poštanski operator dužan da, uz naknadu, ustupi podatke iz baze adresnih podataka sa kojima raspolaže, uz obavezu da čuvaju tajnost i povjerljivost podataka i lične podatke o korisnicima, u skladu sa zakonom kojom se uređuje zaštita ličnih podataka.

Članom 49 uvode se automati kao samouslužni uređaji.

Članom 50 izvršena je tehnička korekcija i usaglašavanje.

Članom 51 propisuje se da poštanski operator koji pored poštanskih usluga obavlja jednu ili više drugih djelatnosti dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za obavljanje poštanske djelatnosti, odnosno da omogući utvrđivanje prihoda i troškova za obavljanje poštanske djelatnosti odvojeno od prihoda i troškova ostvarenih od drugih djelatnosti koje obavlja.

Članom 52 propisuje brisanje stava.

Članom 53 propisuje da univerzalni poštanski operator ne smije sa prihodom od univerzalnih poštanskih usluga subvencionisati komercijalne poštanske usluge, niti druge djelatnosti koje univerzalni poštanski operator obavlja, a koje ne predstavljaju poštanske usluge.

Članom 54 propisuje da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, drugih propisa i akata donijetih na osnovu ovog zakona, kao i akata Svjetskog poštanskog saveza i drugih međunarodnih akata iz oblasti poštanskih usluga čiji je potpisnik Crna Gora, vrši Agencija.

Članom 55 propisuje da inspekcijski nadzor u oblasti poštanskih usluga vrši Agencija preko inspektora za poštanske usluge, koji je ovlašćeni zaposleni Agencije. Poslovi inspekcijskog nadzora vrše se u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor. Poslovi inspekcijskog nadzora smatraju se poslovima kod kojih postoje posebni uslovi rada. Radna mjesta sa ovlašćenjima inspekcijskog nadzora i posebnim uslovima koje moraju ispunjavati lica na tim radnim mjestima utvrđuju se opštim aktom Agencije. Inspektor, prilikom inspekcijskog nadzora, svojstvo organa nadzora dokazuje službenom legitimacijom. Oblik i sadržaj službene legitimacije za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora utvrđuje se propisom Agencije.

Članom 56 propisuju se odgovornosti i obaveze inspektora, u smislu da je inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora preduzima ili određuje mjere ili radnje propisane ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor u skladu sa propisanim ovlašćenjima. Inspektor je u obavljanju inspekcijskog nadzora odgovoran ako propusti da preduzme ili odredi mjere ili radnje koje prema ovom zakonu ili propisima donesenim na osnovu ovog zakona bio obavezan preduzeti ili odrediti, ako prekorači propisana ovlašćenja, ako ne donese rješenje u skladu sa odredbama ovog zakona ili ne izda prekršajni nalog u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuju prekršaji, ili ne obavijesti nadležne državne organe o utvrđenim nedostacima. Inspektor je za svoj rad odgovoran odgovornom licu u pravnom licu u skladu sa opštim propisima o radu i Etičkim kodeksom Agencije.

Članom 57 propisuju se nadležnosti i ovlašćenja inspektora, u smislu da inspektor vrši nadzor da li se djelatnost poštanskih usluga obavlja u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona. Inspektor je ovlašćen da zahtijeva od subjekta nadzora, da dostavi sve informacije potrebne za obavljanje inspekcijskog nadzora. Pored obaveza i ovlašćenja utvrđenih posebnim zakonom kojim se uređuje inspekcijsi nadzor, inspektor je posebno ovlašćen da: uđe i pregleda poslovne prostorije, zgrade ili građevine u kojima poštansku djelatnost obavlja subjekat nadzora, te se koristi tehničkim sredstvima i opremom subjekta nadzora u svrhu obavljanja inspekcijskog nadzora; privremeno zabrani pružanje poštanskih usluga, ako se iste obavljaju bez propisane licence, odnosno izvoda iz registra i ispunjenosti propisanih uslova za obavljanje te djelatnosti i odredi mjere za sprječavanje daljeg protivzakonitog obavljanja djelatnosti; kontroliše ispunjenost uslova za korišćenje poštanske mreže na osnovu izdatih odobrenja; kontroliše usklađenost radnih parametara elemenata poštanske mreže sa propisanim normama i standardima; utvrđuje ispunjenost propisanih normi kvaliteta pri pružanju univerzalne poštanske usluge, kao i deklarisanih parametara kvaliteta kod drugih vrsta poštanskih usluga; kontroliše pravilnost primjene odobrenih, odnosno javno objavljenih cijena poštanskih usluga; kontroliše primijenjene mjere zaštite poštanskih mreža, poštanske infrastrukture i povezane opreme; preduzme druge mjere i radnje u skladu sa ovim zakonom; i kontroliše obavljanje djelatnosti poštanskih usluga i preduzima druge mjere i radnje u skladu sa ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona. Inspektor svoja ovlašćenja i nadležnosti sprovodi i na osnovu podataka prikupljenih u postupku kontrole, kao i podataka i informacija koje posjeduje nadležna Agencija. Inspektor je dužan da čuva tajnost svih informacija o radu poštanskog operatora koje sazna u svom radu, u skladu sa ovim zakonom, kao i zakonom koji uređuje pitanja povjerljivosti i zaštite podataka, a za koje subjekat nadzora dokaže da su poslovna tajna. Pod poslovnim prostorijama u smislu ovoga člana smatraju se poslovne prostorije i drugi prostor u kojem subjekat nadzora obavlja svoju djelatnost. Ako inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora ili na osnovu izvještaja drugog inspektora ovlašćenog za sprovođenje inspekcijskog nadzora prema posebnom zakonu ili na osnovu izvještaja drugog nadležnog organa utvrdi povredu odredaba ovog zakona ili propisa donijetih na osnovu ovog zakona, dužan je donijeti rješenje ili preduzeti druge propisane mjere iz stava 3 ovog člana najkasnije u roku od 30 dana od dana završetka inspekcijskog nadzora ili primanja izvještaja sa utvrđenim činjenicama presudnim za donošenje rješenja.

Inspektor može predložiti odgovornom licu u pravnom licu podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim sudom ili izdati prekršajni nalog, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju prekršaji, kojim može izreći novčane kazne i zaštitne mjere propisane ovim zakonom. Takođe, propisuju se obaveze subjekta nadzora.

Članom 58 propisuje se brisanje brisanje odredbi vezane za inspekcijski nadzor iz razloga što zakon predviđa samo inspekcijski nadzor.

Članom 59 izvršeno je usklađivanje kaznenih odredbi i upodobljavanje istih u skladu sa zakonom.

Članom 60 predviđa se kaznena odredba za slučaj ako inspektoru ne omogući obavljanje inspekcijskog nadzora, ili mu subjekat nadzora ne dostavi podatke ili dokumentaciju u određenom roku, ili mu dostavi netačne ili nepotpune podatke ili dokumentaciju.

Članom 61 izvršeno je usklađivanje kaznenih odredbi i upodobljavanje istih u skladu sa zakonom.

Članom 62 propisano je preuzimanje inspektora na način da državne službenike, Ministarstva ekonomskog razvoja, koji su vršili poslove inspekcijskog nadzora u oblasti poštanskih usluga preuzme Agencija u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovog Zakona.

Članom 63 se precizira da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore".

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENEJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	**Ministarstvo ekonomskog razvoja**
NAZIV PROPISA	**PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POŠTANSKIM USLUGAMA**

1. Definisanje problema

- **Koje probleme treba da riješi predloženi akt?**
- **Koji su uzroci problema?**
- **Koje su posljedice problema?**
- **Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?**
- **Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?**

- Izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama pristupilo se sa ciljem da se unaprijedi politika zaštite slobode tržišnog nastupa, interesi privrede, građana i korisnika poštanskih usluga, sa EU regulativom i EU standardima i obezbijedi dostupnost univerzalnih poštanskih usluga, kao i razvoj novih, savremenih poštanskih usluga. Ključni cilj Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, je usaglašavanje i postizanje potpune usklađenosti sa pravnom tekovinom EU kroz transponovanje i implementaciju Uredbe o prekograničnoj dostavi paketa 2018/644.
- Glavni uzroci problema su obezbjeđenje održivosti poštanskih usluga, budući da jaka konkurencija i razvoj novih tehnologija moraju da definišu smjernice za razvoj novih poštanskih servisa u digitalnom okruženju. Ovo je složen problem koji zahtijeva razumijevanje tržišnog učešća i usmjeravanje na održivost poštanskih usluga, sa tri apekta: ekološka, društvena i ekonomska održivost, kao i ulozi pošte u promovisanju nacionalnog, kulturnog, istorijskog i prirodnog nasleđa Crne Gore.
- Posledice problema su djelimična usaglašenost sa EU regulativom, tj. Uredbom o prekograničnoj dostavi paketa 2018/644, odnosno u važećem Zakonu o poštasnskim uslugama nema pravnog osnova da se u potpunosti može primjenjivati Uredba 2018/644. Takođe, povećanjem stepena digitalizacije i promjenom navika kupaca izborom različitih kanala prodaje mijenja se industrija maloprodaje i povećava udio e-trgovine, čime se povećava isporuka paketa. Neprilagođavanjem ovom novom konceptu digitalizacije korisnici ostaju uskraćeni za jednostavniji i brzi proces naplate i dostave paketa, a Crna Gora postaje manje konkurenta na tržištu poštanskih usluga.
- Primarno oštećeni subjekti su građani, odnosno korisnici usluga, koji su oštećeni za niže standarde zaštite i lošiji kvalitet usluga. Takođe, ukoliko se ovi problemi ne bi adresirali odgovarajućom planiranom mjerom, najveću štetu bi pretrpjeli operatori poštanskih usluga, u smislu da bi kasnili u razvoju i primjeni najnovijih tehnologija i praćenju svjetskih trendova, i time bi postali nekonkurentni u regionu i šire, a uzročno poslednično i privreda i društvo u cjelini bi bili oštećeni.
- Bez donošenja unaprijeđenog zakonskog rješenja, ne bi postojala usklađenost sa EU regulativom o prekograničnoj dostavi paketa. Takođe, nedonošenje ovog propisa bi uticalo na povećanje digitalnog jaza, jer se razlika u kvalitetu usluga u zemlji i EU može povećati. S tim u vezi, navedeni problemi i izazovi bi se akumulirali, i doveli bi do stagnacije razvoja novih poštanskih usluga, a posledično i do stagnacije ekonomskog razvoja uopšte gledano.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**

- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Osnovni cilj koji se postiže predmetnim propisom je obezbjeđenje i dostizanje višeg nivoa digitalinih i razvoj elektronskih poštanskih usluga u Crnoj Gori, kao i zaštitu korisnika u ovoj oblasti. Predlog zakona treba da prepozna ključna pitanja za razvoj poštanske djelatnosti i dalje pravce usaglašavanja sa EU standardima u ovoj oblasti. Takođe, kako bi se omogućila veća nezavisnost, transparentnost i zaštita interesa korisnika, inspekcijski nadzor, predmetnim propisom, prelazi iz ministarstva u nadležnost regulatora. Na ovaj način doprinosi se poboljšanju konkurencije i kvaliteta usluga na tržištu poštanskih usluga.

- Predmetni cilj je usklađen sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu, kojim je predviđeno usvajanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, za IV kvartal 2025. godine. Obaveza usvajanja ovog zakona proističe i iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj unija za 2024-2027. godinu.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Ispunjavanje ciljeva i dalje usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije je moguće postići jedino donošenjem predmetnog propisa. „Status quo" opcija bi podrazumijevala da će pravni okvir u oblasti poštanke djelatnosti ostati djelimično usklađen sa pravnom tekovinom Evropske unije, što u kontekstu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji nije opcija, jer bi se nedonošenjem ovog zakona direktno uticalo na ispunjavanje obaveza iz pregovaračkog poglavlja 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga. Takođe, ostale bi postojeće prepreke za ubrzan razvoj novih poštanskih servisa u digitalnom okruženju, kao što su automati, paketomati i drugi slični samouslužni uređaji koji će kao sredstvo poštanske mreže služiti za automatizovani prijem i uručenje poštanskih pošiljki. Neuvođenje novih digitalnih servisa bi značilo da se ne cilja ka putu digitalne transformacije i da posebna pažnja nije usmjerena na tehnološke faze preuzimanja i dostave pošiljaka, i promjene koje nastaju u procesima kao rezultat uvođenja i integracije novih tehnologija u poštanski saobraćaj.

- Obaveza donošenja ovog propisa proizilazi iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu, i iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj unija za 2024-2027. godinu..

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Direktni efekti predloženog propisa imaće pozitivne uticaje prije svega na građane, u smislu efikasnijeg korišćenja benefita koje digitalni poštanski servisi pružaju. Operatori poštanskih usluga će isto tako moći da proširuju ponudu, poboljšavaju kvalitet usluga a time i povećavaju profit. Npr. uvođenje samouslužnih aparata omogućava poštanskim operatorima da unaprijede svoju ponudu i kvalitet usluga kroz veću dostupnost, brže procese i smanjenje gužvi. Ovi sistemi donose i značajne uštede, jer smanjuju potrebu za dodatnim osobljem i omogućavaju efikasniju obradu pošiljaka. Istovremeno, automati proširuju prisutnost poštanskog operatora na nove lokacije bez otvaranja klasičnih poslovnica i dodatno jačaju saradnju sa e-commerce sektorom.

Sve ovo vodi većem zadovoljstvu korisnika, većem obimu usluga i, samim tim, rastu prihoda i konkurentnosti poštanskog operatora.

- Građani i privreda neće imati troškove, već je glavni cilj propsa da omogući operatorima poštanskih usluga u Crnoj Gori lakšu implementaciju digitalne tehnologije u sigurnost sektora poštanskih i paketnih usluga, a čija je implementacija nemoinovnost i već se nalazi u njihovim planovima razvoja za dalji period.

- Ovim propisom propisuje se pravni osnov da poštanski operatori mogu uvoditi digitalne usluge u svoje poslovanje ukoliko žele. Samim tim potencijalni troškovi za uvođenje digitalnih poštanskih usluga od strane poštanskih operatora odnosno, troškovi uvođenja digitalnih poštanskih usluga planiraju se kroz poslovni plan svakog poštanskog operatora i zavise od njegovih internih resursa, strategije i obima implementacije. Iako su troškovi implementacije digitalnih poštanskih usluga već uključeni u poslovne planove poštanskih operatora, ukupni iznos tih troškova može varirati po operatoru, zavisno od obima implementacije, infrastrukture i tehnologija koje se uvode.

- Zadovoljstvo klijenta sa mogućnostima koje pružaju digitalni poštanski servisi, opravdava uložena sredstva od strane operatora.

- S obzirom da se propisom stvaraju uslovi za lakši razvoj poštanske djelatnosti u Crnoj Gori, to predstavlja olakšicu i samim tim utiče na konkurentnost tržišta i mogućnost osnivanja novih privrednih subjekata.

- Usvajanjem ovog propisa neće se stvoriti administrativna opterećenja i biznis barijere već naprotiv, propis utiče na povećanje konkurentnosti, s obzirom da predstavlja trend u svijetu.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;**
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;**
- **Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.**

- Za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore. U dijelu obezbijeđenja finansijskih sredstava za neto trošak univerzalnog servisa ističemo da je u predlogu zakona zadržano isto rješenje za obezbjeđenje finansijskih sredstava kao što je to i u važećem Zakonu o poštanskim uslugama, i ista su već planirana kroz budžet za 2025. godinu.

- Za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava jednokratno niti tokom određenog vremenskog perioda iz budžeta Crne Gore, osim u dijelu obezbijeđenja finansijskih sredstava za neto trošak univerzalnog servisa koje se planira Zakonom o budžetu Crne Gore svake godine u skladu sa zakonom.

- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

- Finansijska sredstva nisu potrebna za tekuću godinu. U dijelu obezbijeđenja finansijskih sredstava za neto trošak univerzalnog servisa za 2025. godinu ista će se planirati Zakonom o

budžetu za 2026. godinu.

- Donošenjem ovog propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

- Prihodi za budžet Crne Gore se ostvaruju na osnovu Zakona o poštanskim uslugama, i Zakona o privrednim društvima (obzirom da je Pošta Crne Gore a.d. Podgorica u 100% državnom vlasništvu) neće biti afektirani predloženim izmjenama i dopunama.

- Pri izradi propisa korišćenja je metodologija koja se oslanja na stručnu procjenu relevantnih članova Radne grupe iz odgovarajućih oblasti koji su na osnovu svog znanja, iskustava i ekspertize procijenili finansijske izdatke/prihode za pojedinačne mjere posebnih ciljeva i/ili pripadajuće aktivnosti.

- Precizan iznos finansijskih sredstava za neto trošak univerzalnog servisa u ovom momentu nije moguće procijeniti imajući u vidu da se ista obračunava svake godine pojedinačno i dostavlja je univerzalni poštanski operator na verifikaciju nezavisnom regulatornom tijelu za poštansku djelatnost. S tim u vezi, korišćenje procjena kao metodologije za obračun finansijskih izdataka/prihoda ima određena ograničenja. Procjene su podložne subjektivnosti i mogu varirati u zavisnosti od znanja, iskustava i procjenjivačkog stava svakog pojedinog subjekta. Takođe, nedostatak preciznih podataka ili nepotpune informacije mogu uticati na pouzdanost procjena.

- Na predlog zakona nijesu dobijene sugestije Ministarstva finansija. Ova Analiza procjene uticaja se radi za potrebe javne rasprave, kada se očekuju primjedbe i sugestije Ministarstva finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti**

- Vezano za unaprijeđenje regulative u poštanskoj djelatnosti, organizovane su:
  - TAIEX studijska posjeta o prilagođavanju klimatskim promjenama i finansiranju inicijativa u poštanskom sektoru, 9.-11. oktobar 2024. godine, za 3 službenika Ministarstva ekonomskog razvoja i 1 službenik univerzalnog poštanskog operatora. Na obuci je učestvovao jednak broj žena(2) i muškaraca(2).
  - TAIEX studijska posjeta o digitalnim i logističkim uslugama, procesima i e-trgovini u poštanskom sektoru, 10.-12. decembar 2024. godine, za 2 službenika Ministarstva ekonomskog razvoja i 2 službenika univerzalnog poštanskog operatora. Na obuci je učestavao više žena(3) nego mušaraca(1).
  - TAIEX-a Ekspertska misija o regulatornom okviru za poštanske usluge u digitalnom okruženju uz obezbjeđenje održivosti univerzalne poštanske usluge, 17.-20. mart 2025. godine, za 4 službenika Ministarstva ekonomskog razvoja, 3 službenika Agencije za elektronske komunikacije i 5 službenika univerzalnog poštanskog operatora. Na obuci je učestavao više žena(9) nego mušaraca(3).
  - CEFTA radionice sa fokusom na primjenu Uredbe (EU) 2018/644 o uslugama prekogranične dostave paketa na kojoj su učestvovali predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja, Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, univerzalnog poštanskog operatora - Pošta Crne Gore i Instituta za standardizaciju.

- Ministarstvo ekonomskog razvoja formiralo je Radnu grupu za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, u čijem sastavu su bili predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja, Agencije za elektronske komunikacije i Pošte Crne Gore. Pored navedenog, Ministarstvo ekonomskog razvoja je sproveo javni poziv za konsultacije za izradu predloga Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama. Konsultacije zainteresovane javnosti u početnoj fazi pripreme Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, trajale su 15 dana od dana objavljivanja javnog

ekonomskog razvoja i portalu e-uprave, u periodu od 14.02. do 01.03.2025. godine, https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-konsultovanje-zainteresovane-javnosti-povodom-pripreme-predloga-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-postanskim-uslugama, https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-predlaganje-predstavnika-nevladine-organizacije-u-radnom-tijelu-za-izradu-predloga-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-postanskim-uslugama. U periodu određenom za konsultovanje zainteresovane javnosti dobijen je predlog od strane univerzalnog poštanskog operatora - Pošta Crne Gore AD Podgorica. Predlozi Pošte Crne Gore vezani su za izmjene u dijelu: korišćenja sredstava Agencije, zabrane subvencije, obezbjeđenja održivosti univerzalne poštanske usluge i isplate neto troška. Ministarstvo ekonomskog razvoja je sve prispjele sugestije i komentare razmotrilo prilikom izrade Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama. Ministarstvo ekonomskog razvoja je, dana 31.10.2025. godine, objavilo javni poziv za javnu raspravu o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-sprovodenje-javne-rasprave-o-tekstu-predloga-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-postanskim-uslugama. Javna rasprava sprovedena je kroz prikupljanje primjedbi, predloga i sugestija u pisanom i elektronskom obliku, u skladu sa članom 14 stav 1 tačka 2 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Službeni list CG", broj 41/18). Rok za dostavljanje primjedbi, predloga i sugestija je bio 20 dana od dana objavljivanja poziva, tj. zaključno sa 20.11.2025. godine. U okviru perioda trajanja javne rasprave, dana 20.11.2025. godine, u elektronskom obliku dostavljene su primjedbe, predlozi i sugestije na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost. Ukupno je bilo 14 primjedbi od kojih je prihvaćeno 4 i iste se uglavnom tiču propisivanja kaznenih odredbi. Dok 10 primjedbi nije prihvaćeno, što je obrazloženo u Izvještaju o sprovedenoj javnoj raspravi koji je objavljen sa web stranici ministarstva https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-sprovedenoj-javnoj-raspravi-predlog-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-postanskim-uslugama.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Ne postoje prepreke za implementaciju propisa.
- Nadležni organi će postupiti u skladu sa odredbama ovog propisa.
- Glavni indikator za uspješnu realizaciju ovog propisa prema kojima se može mjeriti ispunjenje ciljeva su postizanje potpune usklađenosti sa EU regulativom, konkretno sa Regulativom (EU) 2018/644 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. aprila 2018. o uslugama prekogranične dostave paketa, a u domaćem zakonodavstvu usklađivanje sa Zakonom o zaštiti potrošača. Takođe, kvantitativni indikatori koji omogućavaju jasnu procjenu postizanja ciljeva su unapređenje zaštite korisnika, poboljšanje kvaliteta usluga, broj novih usluga koje su razvijene i puštene u rad, uključujući digitalne usluge poput praćenja pošiljki, ili automatiziranih sistema za dostavu.
- Nadležno ministarstvo i nezavisni regulatorni organ će biti zaduženi za monitoring, kao i evaluaciju primjene propisa.

Podgorica, 04.12.2025. godine

MINISTAR

Nik Gjeloshaj